

Hoikkarölli

Köseven

Agrostis clavata

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Hoikkarölli on yksivuotinen tai lyhytikäinen monivuotinen heinä. Se on monikortinen ja 30–70 cm korkea. Lehtilapa on 2–7 mm leveä, litteä ja molemmin puolin karhea. Laaja ja 8–25 cm pitkä röyhykukinto on pitkähaarainen sekä niukka- ja harvatähkyläinen. Tähkylät ovat pienet ja vihneettömät. Hoikkarölliä voi olla vaikea erottaa yleisemmistä röllilajeista. Sen röyhy on kuitenkin muita röllejä laajempi ja pitkähaaraampi.

Elinympäristö ja levinneisyys

Hoikkaröllin alkuperäisiä kasvupaikkoja ovat lähdevetiset purovarret, saniaislehdot ja lehtokorvet. Se vaatii keski- tai runsasravinteisen kasvualustan tai virtaavan, ravinnepitoisen veden vaikutusta. Hoikkarölliä on tavattu purontörmään paljastuneella maalla, mättäillä, kivillä ja lahoppuilla. Luonnontilaiset esiintymät ovat usein pieniä. Ihmisen muokkaamissa ympäristöissä laji voi muodostaa laajojakin kasvustoja, jotka ovat ilmeisesti kuitenkin lyhytikäisiä. Hoikkarölliä tavataan harvinaisena lähes koko maassa Lappia lukuun ottamatta.

Nykytila ja uhkatekijät

Hoikkaröllin luonnolliset elinympäristöt ovat vähentyneet metsänuudistamis- ja hoitotoimien sekä etenkin ojitusten myötä. Myös purojen perkaus on tuhonnut kasvupaikkoja, ja metsäteiden varsilla sekä hakkuuaukioilla hoikkarölliä uhkaa umpeenkasvu. Suurin osa hoikkaröllin luonnontilaisista esiintymistä on suojelematta.

Hoitosuositukset

Hoikkaröllin kasvupaikat voidaan turvata jättämällä purovarret luonnontilaisiksi. Kasvupaikoilla ei pitäisi tehdä voimakkaita hakkuuta tai maanmuokkausta. Osa hoikkaröllin kasvupaikoista on metsälain erityisen tärkeitä elinympäristöjä, joiden ominaispiirteiden muuttaminen esimerkiksi ojituksin on kielletty. Monet hoikkaröllin kasvupaikoista sopivat todennäköisesti METSO-ohjelman kohteiksi.

Lähteet

- Hämet-Ahti, L., Suominen, J., Ulvinen, T. & Uotila, P. (toim.). 1998. Retkeilykasvio. 4. uudistettu painos. Luonnontieteellinen keskusmuseo, Kasvimuseo, Helsinki. 656 s.
- Rautiainen, V.-P., Rytteri T., Kurtto A. & Väre H. (toim.). 2002. Putkilokasvien uhanalaisuuden arviointi – lajikohtaiset perustelut. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Suomen ympäristö 593. 194 s.
- Uusitalo, A. 2007. Kylien kaunokit, soiden sarat. Keski-Suomen uhanalaiset kasvit. Keski-Suomen ympäristökeskus, Jyväskylä. 202 s.

Kuva: Anna Uusitalo